

تهیه و تدوین: اداره‌ی تولیدات فرهنگی
گرافیک و صفحه‌آرایی: امین کوثری
طراح جلد: اشکان پردل
ناشر: انتشارات آستان قدس رضوی
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴
شمارگان: ۵۰۰۰۰ نسخه
چاپ: مجتمع چاپ و نشر روزنامه قدس
نشانی: مشهد، حرم مطهر رضوی، صحن جامع رضوی
اداره‌ی تولیدات فرهنگی
تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۷
صندوق پستی: ۳۵۱-۹۱۷۳۵
حق چاپ محفوظ است

- ۵ مقدمه
- ۶ ریحانه حرم اهل بیت
- ۷ ولادت بانوی آفتاب
- ۸ جواب سؤالات
- ۹ معصومه علیها السلام
- ۱۰ در سایه تربیت رضوی
- ۱۲ بهانه بهشت
- ۱۳ نشان بی نشان
- ۱۴ بانوی شفاعت
- ۱۷ خواهر آفتاب در آینه روایات
- ۲۱ سفارش پیامبر به ریحانه‌ها
- ۲۴ حجاب حق الله است!
- ۲۶ ارتباط مجازی
- ۳۰ بدحجاب بی دین نیست ولی...
- ۳۲ اسلام و مدگرایی
- ۳۴ تصویر منفی
- ۳۵ می‌خواهم فرشته باشم
- ۳۶ معیارهای انتخاب دوست
- ۴۱ آهنگ نجابت
- ۴۳ مسابقه فرهنگی «بانوی کرامت»

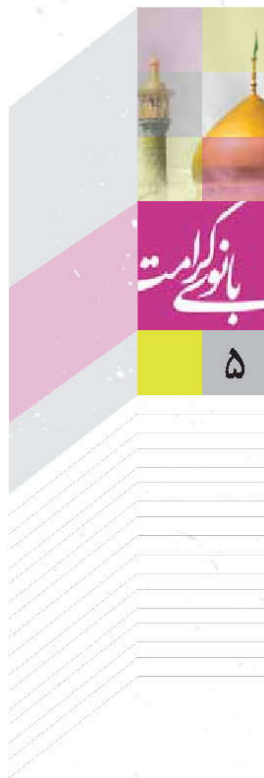

مقدمه

طلیعه ماه ذی القعدة مزین به قدوم بابرکت چهارمین بانوی برتر اسلام حضرت فاطمه معصومه علیها السلام دخت گرامی امام هفتم شیعیان است. از برکات این بانوی شریفه است که قم، مهد عالمان و فرهیختگان و بزرگان دین شده است. علم و فضیلت رتبت او که تربیت شده معصوم است بسی فراتر از افراد عادی خارج از دایره عصمت است، آنگونه که امام رئوف، حضرت رضا علیه السلام به خواهر مطهره خودشان لقب معصومه عنایت فرموده‌اند، که این خود حاکی از مقام والای این بانوی عظیم الشان است.

حضرت فاطمه معصومه علیها السلام دختری در اوج قله تعالی انسانی است، تا نشان دهد زن بودن چه گوهر و فضیلت گرانبهایی و مایه فخر و مباهات و افتخار است. و چه نیکو زادروز این بانوی آسمانی به عنوان روز دختر نام گذاری شده تا اسوه حسنه‌ای باشد برای دختران و بانوان امت اسلام.

به بهانه این فرخنده زادروز و روز دختر و شروع دهه پربرکت کرامت شمه‌ای از فضایل و کرامات این بانوی جلیل‌القدر را تقدیم دختران و بانوان سرزمین آفتاب می‌کنیم تا چراغ راهی باشد فراروی زندگی صاحبان مهر و عاطفه.

ریحانه حرم اهل بیت علیهم السلام

هنوز موسی بن جعفر علیه السلام متولد نشده بود، که پدرش از فاطمه می گفت. دختری که قرار است بانوی قم شود. امام صادق علیه السلام هیچ وقت فاطمه اش را ندید، اما درباره اش گفت: برای خدا حرمی است و آن مکه است و برای رسول خدا صلی الله علیه و آله حرمی است و آن مدینه است و برای امیرالمومنین علیه السلام حرمی است و آن کوفه است و برای ما اهل بیت هم حرمی است که قم است. به زودی زنی از فرزندان من در آن دفن می شود که نامش فاطمه است و زیارتش برابر است با بهشت.

بانو کرامت

۶

ولادت بانوی آفتاب

شهر مدینه چشم به راه تولد کودکی از خاندان پاک پیامبر ﷺ بود. خانه‌ی امام کاظم علیه السلام حال و هوای دیگری داشت. نجمه همسر آن بزرگوار به امید تولد فرزند روز را به شب و شب را به روز می‌رساند.

شور و شادی در خانه‌ی امام موسی بن جعفر علیه السلام موج می‌زد. سرانجام انتظارها سرآمد و در اول ذی القعدة سال ۱۷۳ هـ. ق. خداوند دختری به امام هفتم حضرت امام کاظم علیه السلام بخشید و نوزادی نورانی و خوش‌سایما در خانه‌ی با صفای امام، چشم به جهان گشود. دل همه‌ی اهل خانه از تولد فرزند جدید غرق شادی شد. پس از امام، شاید کسی به اندازه‌ی نجمه همسر حضرت خوشحال نبود.

زیرا پس از ۲۵ سال این دومین فرزندی بود که دست لطف پروردگار به نجمه عنایت می‌فرمود. امام کاظم علیه السلام به خاطر عشق و علاقه‌ی خاصی که به حضرت زهرا علیها السلام داشت، نام دختر تازه به دنیا آمده‌ی خود را «فاطمه» نهاد. پاک‌سرشتی و پرهیزگاری او به اندازه‌ای بود که پس از مدتی «معصومه» نامیده شد. چون مانند پدر گرامی‌اش از گناه و بدی دور بود.

جواب سؤالات

فاطمه عليها السلام کوچک بود. ده سال نداشت هنوز. پدر سفر بود. رفته بود حج. همان زمان گروهی از شیعیان شهرهای دور برای دیدن امام کاظم عليه السلام آمده بودند. سوالاتی هم داشتند. وقتی فهمیدند امام عليه السلام مدینه نیست، خیلی ناراحت شدند. اما دلشان نیامد همان طور بروند. دست خالی. سوالاتشان را در برگه‌ای نوشتند و به فاطمه عليها السلام دادند که اگر امام عليه السلام تا چند روز آینده باز گشتند پاسخ دهند.

گفتند قبل از رفتن برای گرفتنش می آیند. کورسوی امیدی داشتند هنوز. دوباره آمدند و امام عليه السلام هنوز نیامده بود. سوالاتشان را گرفتند که بروند. اما کاغذ را که باز کردند، جواب همه سوالات نوشته شده بود. کامل، درست، مستدل. کار فاطمه عليها السلام بود.

خدا هوای دلشان را داشت. توی راه برگشت امامشان را دیدند. بعد درباره جواب سوالات گفتند. امام عليه السلام برگه را گرفت، پاسخ‌ها را خواند، بعد لبخند زد و سه بار گفت: فداها ابوها... پدرش به فدایش.

تاریخ فقط یکبار دیگر این جمله را شنیده بود. از زبان رسول خدا صلی الله علیه و آله برای فاطمه‌اش. حالا موسی بن جعفر عليه السلام می گفت برای فاطمه‌اش. و دیگر این جمله در حق کسی تکرار نشد.

بانو کریمت

معصومه علیها السلام

نامی که پدر برایش گذاشت فاطمه بود. لقب معصومه را بعدها برادرش به او داد. علی بن موسی الرضا علیه السلام وقتی گفت: «من زار المعصومه بقم کمن زارنی» ... هر کس معصومه را در قم زیارت کند، انگار مرا زیارت کرده است...
لقبش را معصومه گذاشت تا از عصمتش بگوید. مقام والایی که نزد خدا دارد.

در سایه تربیت رضوی

فاطمه معصومه علیها السلام تنها به عنوان خواهری که برادرش، علی بن موسی الرضا علیه السلام را دوست بدارد و بخاطر برادری و خواهری، دل در گرو محبت او گذاشته باشد نیست. گرچه «فاطمه» علیها السلام و «رضا» علیه السلام هر دو از یک پدر و مادرند و از یک پستان پاک شیر خورده و در یک دامن لایق و عقیق، بزرگ شده و با نوازش دست‌ها و نگاه‌های یک پدر و مادر رشد کرده‌اند، لیکن فاطمه معصومه علیها السلام، تربیت شده برادرش حضرت «رضا» علیه السلام است.

دودمان او، خانواده یک زندانی راه حق و اسیر در دست ستمگران است. پدرش حضرت موسی بن جعفر علیه السلام مبعوض دربار هارون الرشید گشته و به امر او بازداشت و زندانی شده است. این حبس و زندان هم سالها طول کشیده و تا شهادت آن امام ادامه یافته است. خانواده امام، به درد هجران پدر مبتلاست، ولی چون اسارت پدر به خاطر خدا و دین و حریت است، با همه سختیهایش، برای فرزندان، قابل تحمل است، چون خدا راضی است.

در این همه سال که موسی بن جعفر علیه السلام در زندان‌های مختلف به سر می‌برد، امام رضا علیه السلام عهده‌دار تربیت و متکفل

بانو کریمت

۱۰

زندگی خواهرش حضرت معصومه علیها السلام و دیگر خواهران است. در نبود پدر، رسالت رهبری و مسؤولیت رسیدگی به تربیت فرزندان و حل مشکلات خانواده امام محبوس، بر دوش اوست. حتی رسیدگی به خاندان‌های علوی، که امام کاظم علیه السلام سرپرستی یا سرکشی و رسیدگی به آنان را عهده دار بوده، در این دوران سخت و غم‌آلود، بر عهده حضرت رضاست.

مورخین، تعداد خانواده‌هایی را که از طریق امام هفتم موسی بن جعفر علیه السلام اداره می‌شدند و تحت تکفل ایشان بودند تا پانصد خانواده ذکر کرده‌اند. تأثیر تربیتی امام رضا علیه السلام را بر خواهر معصومش فاطمه علیها السلام، نمی‌توان نادیده گرفت.

بی‌جهت نیست که این بانوی جوان، در دانش و کمال، در حدیث و فضل، در ایمان و ثبات قدم، در اراده و فداکاری و هجرت، پایگاه و جایگاه بلندی یافته و به مرز «عصمت» رسیده است و دل‌های عاشقان عترت را مجذوب خود ساخته است و عالمانی فرزانه و فقیهانی بلند مرتبه، به آستان بوسی او افتخار کرده و می‌کنند و سلام به او را هر صبح و شام، توفیقی الهی برای خود می‌شمرند.

بهانه بهشت

آنقدر از تلاقی زیارتش با بهشت گفته‌اند که داخل حرم ناخودآگاه دنبال فرشته می‌گردی. همه جا نوشته «من زارها فله الجنة»... هر کس زیارتش کند، پاداشش بهشت است. حضرت معصومه علیها السلام خیلی بزرگ است. خیلی عزیز خداست که امام صادق علیه السلام درباره‌اش گفته: با شفاعت او همه شیعیان ما وارد بهشت می‌شوند!

بانو کرامت

۱۲

نشان بی نشان

هفتاد سال اولین زائر حضرت بود. صبح‌ها، قبل اذان، پشت در حرم می‌ایستاد تا در را باز کنند. می‌گفتند کیوتر حرم حضرت معصومه علیها السلام است. به نصیحت پدرش برای زیارت حضرت معصومه علیها السلام به قم آمده بود و تا آخر عمر همان جا ماندگار شد. پدر آیت‌الله مرعشی از زاهدان معروف نجف بود. به هروسيله‌ای دنبال قبر حضرت زهرا علیها السلام می‌گشت. ختم مجربی گرفت و چهل شب در حرم امیرالمؤمنین علیه السلام بیتوته کرد. شب چهلم به محضر یکی از ائمه می‌رسد. امام در جواب خواسته‌اش می‌فرماید: «علیک بکریمه اهل البیت» خداوند قبر حضرت معصومه علیها السلام را تجلیگاه قبر فاطمه علیها السلام قرار داده است و جلال و جبروت قبر فاطمه علیها السلام را به قبر فاطمه معصومه علیها السلام بخشیده. به زیارت فاطمه معصومه علیها السلام در قم برو.

بانوی شفاعت

ایام فاطمیه بود. عالم بزرگ، محدث قمی بالای منبر رفته بود. داشت از عظمت مقام حضرت معصومه علیها السلام می گفت که به رویایش رسید. آن شبی که مرحوم میرزای قمی را در خواب دیده بود و پرسیده بود: آیا شفاعت اهل قم به دست حضرت معصومه است؟ میرزا، چهره اش را در هم کشیده بود که: شفاعت اهل قم که با امثال من است. حضرت معصومه علیها السلام عالم را شفاعت می کند!

شفای طلبه جوان نخبوانی

حضرت آیت الله مکارم شیرازی دامت ظلّه می فرماید: بعد از فروپاشی شوروی سابق و آزاد شدن جمهوری های مسلمان نشین، مردم شیعه نخبوان تقاضا کردند که عده ای از جوانان خود را به حوزه علمیه قم بفرستند تا برای تبلیغ در آن منطقه تربیت شوند.

مقدمات کار فراهم شد و استقبال عجیبی از این امر به عمل آمد. از بین (سیصد نفر داوطلب) پنجاه نفری که معدل بالایی داشتند و جامع ترین آنها بودند برای اعزام به حوزه علمیه قم انتخاب شدند. در این میان جوانی که با داشتن معدل بالا، به سبب اشکالی که در یکی از چشمانش وجود داشت انتخاب

نشده بود با اصرار فراوان پدر ایشان، مسوول مربوطه ناچار از قبول ایشان شد، ولی هنگام فیلمبرداری از مراسم بدرقه از این کاروان علمی، مسوول فیلمبرداری دوربین را روی چشم معیوب این جوان متمرکز کرده و تصویر برجسته‌ای از آن را به نمایش گذاشت. جوان با دیدن این منظره بسیار ناراحت و دل شکسته می‌شود.

وقتی کاروان به قم رسید و در مدرسه مربوطه ساکن شدند این جوان به حرم مشرف شده و با اخلاص تمام متوسل به حضرت می‌شود، و در همان حال خوابش می‌برد. در خواب عوالمی را مشاهده کرده و بعد از بیداری می‌بیند چشمش سالم و بی‌عیب است.

او بعد از شفا یافتن به مدرسه بر می‌گردد، دوستان او با مشاهده این کرامت و امر معجزه‌آسا، دسته‌جمعی به حرم حضرت معصومه علیها السلام مشرف شده و ساعتها مشغول دعا و توسل می‌شوند. وقتی این خبر به نخجوان می‌رسد آنها مصرانه خواهان این می‌شوند که این جوان بعد از شفا یافتن و سلامتی چشمش به آنجا برگردد که باعث بیداری و هدایت دیگران و استحکام عقیده مسلمین گردد.

اعمال ماه ذی القعدة

ماه ذی القعدة، اولین ماه از ماه‌های حرام می باشد. سید بن طاووس روایتی نقل کرده که ذی القعدة ماه اجابت دعا است به هنگام شدت و گرفتاری‌ها و از رسول خدا ﷺ در روز یکشنبه این ماه نمازی با فضیلت بسیار روایت کرده که هر که آن را بجا آورد، توبه‌اش مقبول و گناهش آمرزیده خواهد شد و دشمنانش در روز قیامت، از او راضی می شوند و همچنین، باایمان می میرد و دینش گرفته نمی شود. قبرش گشاده و نورانی خواهد شد و والدینش از او راضی گردند، مغفرت شامل حال والدین او و ذریه او می شود و توسعه رزق پیدا می کند و...

طریقه‌ی بجا آوردن آن اینگونه می باشد که: در روز یکشنبه غسل کند و وضو بگیرد و چهار رکعت نماز گذارد، در هر رکعت یک مرتبه حمد و سه مرتبه (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) و هر کدام از سوره‌های فلق و ناس را یک بار بخواند. پس از اتمام نماز هفتاد مرتبه استغفار کند و ختم کند استغفار را به: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ» پس بگوید: «يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارُ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَذُنُوبَ جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ.» همچنین روایت شده است که هر کس در یکی از ماه‌های حرام، سه روز متوالی که پنجشنبه و جمعه و شنبه باشد را روزه بدارد ثواب نهصد سال عبادت برای او نوشته خواهد.

مفاتیح الجنان

خواهر آفتاب در آینه روایات

شناخت او کاری بس دشوار است. در وصف او چه می توان گفت، آنگاه که در زیارتش که از ناحیه امام رضا علیه السلام وارد است میگوئیم:

فان لك عند الله شاناً من الشان^۱

ترا نزد خدا جایگاهی بس بلند و رفیع است.

و چه می توان در مدح او نوشت؟ آنجا که در همین زیارت او را صاحب شفاعت می خوانیم:

يا فاطمه اشفعي لنا في الجنة

او صاحب شفاعت بزرگ است. شفاعتی که تمام شیعیان را شامل می شود: ... و تدخل بشفاعتها شيعتى الجنة باجمعهم^۲

تمام شیعیانم با شفاعت او داخل بهشت می شوند.

او کیست که ثمره زیارتش بهشت است؟ وعده ای که از زبان چهار امام (امام صادق علیه السلام، امام کاظم علیه السلام، امام رضا علیه السلام و امام جواد علیه السلام) به زائرانش داده شده است.^۳

و شگفتا که در برخی از این روایات، زیارت آن بانوی آسمانی، مشروط

۱. بحار/ج ۹۹/۲۶۶/حدیث ۴

۲. بحار/ج ۵۷/ص ۲۲۸/حدیث ۵۹

۳. عیون اخبار الرضا/شیخ صدوق/ج ۱/ص ۲۹۹

به قیدی شده است که دربارہ معصومان آمده است. زیارت عارفانه
 (عارفاً بحقہا)! زیارتی که همراه باشناخت حق فاطمه معصومه علیہا السلام
 باشد! به راستی حق آن بزرگ بانو چیست؟ که شرط کمال زیارت
 اوست؟ آیا این به آن معنا نیست که عظمت فاطمه معصومه علیہا السلام
 فقط به دختر و خواهر امام بودن نیست. او دارای مقامات علمی و
 معرفتی و مراتبی از عصمت است که مخصوص خود اوست. درست
 مانند جدہ اش فاطمه علیہا السلام که عظمتش فقط به خاطر دختری
 پیامبر صلی اللہ علیہ وسلم و همسری علی علیہ السلام و مادری حسین علیہ السلام نیست.
 عظمت فاطمه علیہا السلام به خاطر عظمت خود اوست. اینک این دختر،

بانو کرامت

۱۸

باهمین نام، آئینه تمام‌نمای مادر است؛ فاطمه دوم است. این است که شیعه باید بداند آنگاه که به زیارت او می‌ایستد و لا اله الا الله و سبحان الله می‌گوید، هم او را جزو اهل بیت و ذریه پیامبر باید بداند که محبت به آنها واجب و لازم است. هم معتقد باشد شرط کمال ایمانش محبت به این بزرگ است. او را معصومه، عالمه و زکیه بداند.^۱ او را شفیعه روز جزا بداند که همه شیعیان را شفاعت می‌کند. یقین داشته باشد حیات و ممات او فرقی ندارد و او زنده و ناظر اعمال ماست. باور داشته باشد، او مراتب بالایی از عصمت و طهارت را دارد که حتی یک مکروه از او سر نزده است. او یکی از اولیاء و الامام الهی است که در مقام قرب مخصوص حضرت حق جای دارد. و باور داشته باشد که او پس از فاطمه زهرا علیها السلام و زینب کبری علیها السلام بانوی سوم عالم اسلام است. او را آئینه جمال و کمال حضرت زهرا علیها السلام و تجلی آن حضرت بداند. او در میان تمام امامزادگان، مانند نگینی است که می‌درخشد. با او «قم»، «قم» شد. و جایگاه بی نظیر خود را در آخرالزمان پیدا کرد. و هر چه گویم و گویی در وصف آن فاطمه ثانی کم است و قطره‌ای در مقابل دریا... حالا بیا و در کنار و جوار برادرش با این نگاه و با این معرفت بگو:

السلام عليك يا فاطمة المعصومة

۱. در زیارت غیر معروفه آن حضرت آمده است: السلام عليك ايها الطاهرة الحمدية كبرى الرشيدة اتقيه الرضية المرضية (رك. تجلی کوثر - تحقیق در زیارات حضرت معصومه / ص ۲۵۰)

سفارش پیامبر به ریحانه‌ها

وقتی باور غالب جامعه، «زن» را مایه عار می‌دانست و از «دختر» نفرت داشت و حتی آن را زنده به گور می‌ساخت؛ در چنین محیطی، «اسلام» جایگاه انسانی زن را احیاء کرده و او را ریحانه؛ یعنی شاخه گلی ظریف می‌نامد. یکی از ارمان‌های زیبای پیامبر، شخصیت دادن به دختر و زن می‌باشد. بدان حد که پیامبر ﷺ می‌فرمود:

■ بهترین فرزندان شما، دخترانتان می‌باشند.

■ از خوش قدمی زن، این است که نخستین فرزندش دختر باشد. و چون به نبی خاتم بشارت دختر می‌دادند، می‌فرمود:

گلی است که خدا، روزیش می‌دهد و تأمین او با خداست.

بر خود ببالید و از آن دسته دخترانی باشید که پیامبر درباره‌ی ایشان فرمود: چه خوب فرزندان‌اند دختران محبوب!

از فرصت‌ها سود جوید

محمد مصطفی ﷺ فرمود:

دنیا ساعتی است. زندگی کوتاه‌تر از آن است که دست کم گرفته شود. لحظات زندگی را جدی بگیرید و فرصت جوانی را دریابید؛ «جوانی» یک نسیم رحمت است. آن گونه که پیامبر ﷺ می‌فرمود: در ایام زندگی تان نسیم‌های رحمتی می‌ورزد مراقب باشید خود را در معرض آن قرار دهید.»

حیا را پاس دارید.

«حیا» سرچشمه همه زیباییهاست و در فقدان حیا، هیچ کار زیبایی انجام نمی‌شود و هیچ کار زشتی ترک نمی‌شود. حیا همان دگرگونی حال و انکسار و دوری گزینی از کار زشت است؛ به خصوص آنکه انسان احساس کند که ناظری او را می‌بیند. و آگاهی و نظارت خداوند، عامل برانگیختن حیا است. رسول خدا ﷺ فرمود: «شرم کنید امروز از اینکه خداوند از تمام امور شما، مطلع است.» بزرگترین سرمایه دختر و زن مسلمان «حیا» است که ثمره آن، مهار شهوت و تضمین عفت او خواهد بود.

پوشش مناسب را انتخاب کنید.

پیامبر اسلام ﷺ بر پوشش زن در مقابل نامحرم و دوری از جلوه‌گری و خودنمایی اصرار می‌ورزید و قرآن، همپای توصیه به مردان در دوری از چشم‌چرانی و رعایت پوشش بدن از نامحرم، به زنان نیز توصیه می‌کند که دیدگان خود را فرو خوابانند و عفت پیشه کنند. به دو آیه ذیل دقت کنید:

۱. «ای پیامبر! به همسران و دخترانت و زنان مومنان بگو: پوشش‌های بلند (جلباب) خود را بر خویش فروافکنند.»
۲. «به زنان مؤمن بگو: دیدگان خود را فرو خوابانند و عفت پیشه ساخته، دامن خود را از بیگانگان بپوشانند و زیور خویش را جز برای شوهران و سایر محارم، آشکار نکنند مگر آنچه پیدا است، و روسری‌های (حُمُر) خویش را به گریبان‌ها اندازند تا سر و گردن و

سینه و گوش‌ها پوشیده باشد، و پاهایشان را به زمین نکوبند تا آنچه از زینت پنهان می‌کنند، معلوم شود».

همواره دانش بجوید

هیچ وقت از یادگیری و دانش‌آموزی خسته نشوید و به فکر فارغ‌التحصیلی نیفتید. این توصیه پیامبر ﷺ را همواره به یاد داشته باشید که می‌فرمود:

«چهار چیز است که هر باهوش و خردمندی باید به آن پایبند باشد؛ شنیدن دانش، حفظ کردن، نشر دادن و عمل به دانش.»
پیامبر ﷺ می‌فرمود:

«زنان انصار، خوب زنانی هستند! شرم، مانع فقاقت آنان در دین نمی‌شود.»

بهترین مطالبی که شایسته است دختران جوان یاد بگیرند، چیزهایی است که در بزرگسالی مورد نیازشان باشد و بتوانند در زندگی اجتماعی از آموخته‌های دوران جوانی خود، استفاده نمایند. قدر دان والدین خود باشید.

در خوبی کردن، کرنش و فروتنی به پدر و مادر خود، کوتاهی نکنید؛ خوشابه حال کسی که پدر و مادرش رانیکی کند!

شخصی درباره دوست‌داشتنی‌ترین کار از پیامبر ﷺ سؤال کرد و آن حضرت نخست به «گزاردن نماز اول وقت» اشاره فرمود و آنگاه از «نیکویی به پدر و مادر» یاد کرد.

منبع: فصلنامه کوثر

حجاب حق الله است!

شنیده‌اید بعضی‌ها می‌گویند حجاب برای زن محدودیت می‌آورد؟ یا اینکه می‌گویند این محیط خانواده و همسر است که یک زن را وادار به داشتن حجاب می‌کند؟

مسئله حجاب در میان زنان و دختران مسلمان چیزی نیست که به دلیل خواست همسر و یا خانواده برای زنان و دختران به وجود آمده باشد. مثلاً یک مرد حق ندارد بگوید من راضی هستم پس همسر من می‌تواند حجاب خود را بردارد، یا اینکه اعضای خانواده رضایت بدهند تا دخترشان بدون پوشش مناسب در جامعه ظاهر شود.

حتماً در فیلم‌های غربی و یا اخبار مربوط به آنها دیده‌و یا شنیده‌اید که مثلاً زنی به همسر خود خیانت می‌کند و در دادگاه با رضایت اعضای خانواده یا همسرش پرونده اشتباه او بسته می‌شود و خطایش نادیده گرفته می‌شود. اما قضیه در اسلام به شکل دیگری است.

حجاب زن در دین اسلام یک مسأله و حق الهی بوده و کسی نمی‌تواند آن را ببخشد یا نادیده بگیرد. قرآن از حرمت و حیثیت زنان به عنوان «حق الله» یاد می‌کند به همین دلیل است که حیثیت یک زن حرام خداوند محسوب می‌شود. در حقیقت

زنان، امین و مورد اعتماد خداوند در روی زمین هستند و خداوند
آنها را خلق کرده تا مهر و عاطفه را با پاکدامنی در جامعه
گسترش دهند.

کتاب زن در آیینه جلال و جمال، آیت الله جوادی آملی

ارتباط مجازی

تغییرات به وجود آمده در شیوه‌های همسریابی جوانان از اموری است که بسیاری از خانواده‌ها را با مشکلات زیادی روبه‌رو کرده است. معیار انتخاب همسر، نحوه‌ی شناخت همسر، توقعات زن و شوهر جوان از یکدیگر و موارد مشابه، تحت تأثیر دیگر گونی‌های فرهنگی جامعه، جوانان را در شرایط دشوار و متفاوتی نسبت به گذشته قرار داده است. رودررو شدن دو نفر و باز شدن باب آشنایی به شیوه‌ها و طرق مختلف روی می‌دهد، یکی از این راه‌ها از طریق اینترنت است.

امروزه با حضور اینترنت در جامعه، برای برخی جوانان پاپیش گذاشتن برای آشنایی تا حدودی بر عهده‌ی سایت‌های همسریابی گذاشته شده است.

هر چند همسریابی اینترنتی در کشور ما عمر کوتاه و نوپایی دارد، اما سایت‌های خارجی مشابه سال‌هاست روی اینترنت فعالیت و تبلیغ دارند. ظهور چنین سایت‌های در کشور نشان دهنده گسترش راه‌های نفوذ اینترنت در حوزه‌ها غیر

تخصصی و اجتماعی است. امروزه سایت‌های همسریابی اینترنتی به زبان فارسی محدود نیستند و هم‌اکنون چندین سایت در این زمینه فعالیت دارند. این سایت‌ها روز به روز گسترش می‌یابند و با تبلیغات گوناگون همواره توجه هر بیننده‌ای را به سوی خود جلب می‌کنند. کسانی که تمایل دارند به کمک اینترنت همسریابی کنند با مراجعه به سایت‌ها، نام و نشان خود را در فرم‌های ویژه‌ای وارد می‌کنند و سپس به پرسش‌هایی از ویژگی‌های شخصیتی و خصوصیات مدنظرشان درباره شریک زندگی خود پاسخ می‌دهند و حتی می‌توانند عکس خود را نیز کنار آگهی قرار دهند.

در سایت‌های همسریابی اسلامی علاوه بر این گونه اطلاعات، از افراد درباره مسائلی چون غذایی که به آن علاقه‌مندند و میزان تعهد و پایبندی آن‌ها به رعایت موازین دینی و... پرسش‌هایی مطرح می‌شود. در صورتی که زن و مرد در این مرحله همدیگر را بپسندند با رد و بدل کردن ایمیل و شماره تلفن به ارتباط خود ادامه می‌دهند و پس از چندی معمولاً پیشنهاد ازدواج را مطرح می‌سازند. البته گاهی نیز این زنان هستند که برخلاف سنت غالب در جوامع اسلامی، پیشنهاد ازدواج می‌دهند.

در زمینه آشنایی اینترنتی در صورتی که رابطه به مفسده‌ای منتهی

نشود اشکالی ندارد، ولی با توجه به حساسیت مسئله‌ی همسرگزینی و شرایط فراوانی که احراز آن‌ها لازم است، انتخاب همسر مناسب از این طریق مشکل به نظر می‌رسد؛ مگر اینکه در مراحل بعدی تحقیقات مفصلی صورت گیرد.

همچنین از آنجا که این روش بسیاری از واقعیت‌ها را پنهان نگه می‌دارد، اکتفا کردن به این روش ممکن است هرگز به واقعیت ختم نشود.

از آنجا که ازدواج نقطه‌ی عطف زندگی است و خوشبختی و بدبختی انسان تا حدود زیادی بستگی به موفقیت یا شکست در این امر مهم و حیاتی دارد بهتر است در انتخاب همسر و شریک زندگی دقت زیادی کرد و تازمانی که از شایستگی و لیاقت فرد اطمینان حاصل نشده است، اقدامی صورت نگیرد و حتی وعده و

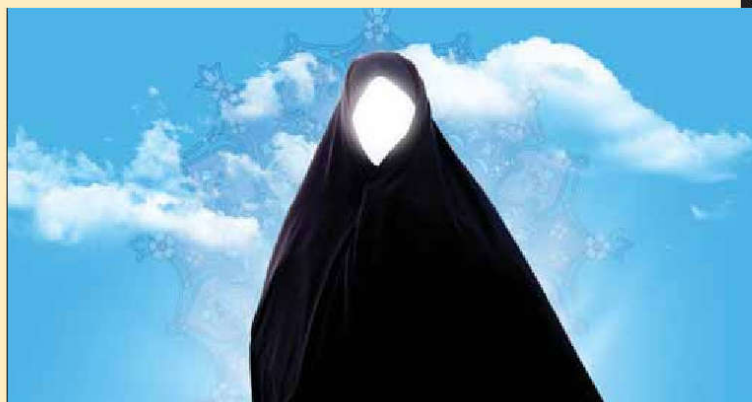
قول وقراری بیان نشود؛ بنابراین ضروری است از دیگر روش‌ها نیز کمک گرفته شود و با مراجعه مستقیم و حضوری به خانوادگی طرف مقابل و اطلاع از سطح فرهنگی اجتماعی، دینی و اخلاقی او و خانوادگی، اطمینان بیشتری حاصل شود و نیز با شناسایی دوستان نزدیک به دست آوردن اطلاع از همکاران و محل کار او، میزان آشنایی بیشتر شود.

نکته مهم در این رابطه آن است که وقتی از طریق چت ارتباط برقرار می‌گردد، به تدریج زمینه‌ی علاقه به یکدیگر فراهم می‌شود که چه بسا به وابستگی نیز بیانجامد. در صورتی که خواسته شود اطلاعات داده شده را در جلسه‌ی حضوری بررسی کرده و تصمیم‌گیری شود، باید توجه داشت که تصمیم‌گیری تحت تأثیر همان عشق و علاقه قبلی قرار نگیرد و واقعیت‌ها را آن گونه که هست دید.

بدحجاب بی دین نیست ولی...

بعضی ها می گویند آدم هایی را می شناسند که بدحجاب هستند ولی بی دین نیستند. شما چه فکری می کنید؟ به نظر شما کسانی که یکی از اساسی ترین اصول و احکام اسلامی را رعایت نمی کنند و خود را آنقدر بالاتر از خدا می دانند که احکام و دستورات او را طبق سلیقه خود انتخاب می کنند، به آنهایی که دوست دارند عمل می کنند و آنهایی را که دوست ندارند نادیده می گیرند، می توانند انسانهای دینداری باشند؟ این افراد خود را برتر از احکام دین می دانند و همانطور که یکی از آیات قرآن کریم می گوید: «نؤمن ببعض و نکفر ببعض» به بعضی از احکام عمل می کنند و برخی دیگر را منکر می شوند.

فراموش نکنید انجام ندادن برخی از کارها مثل نخواندن نماز و روزه نگرفتن، اثرات منفی فردی دارد ولی نادیده گرفتن حجاب آثار منفی اجتماعی دارد و در سست کردن بنیان خانواده‌ها مؤثر است. برای مثال کسانی که نماز نمی‌خوانند تنها به خودشان آسیب می‌رسانند و با نادیده گرفتن دستورات الهی مورد غضب خداوند قرار می‌گیرند. این افراد برای جامعه مشکلی ایجاد نکرده‌اند و نتیجه بد عملشان تنها باعث ضرر رساندن به خودشان می‌شود. اما فردی را در نظر بگیرید که به حجاب خود اهمیت نمی‌دهد، ممکن است ظاهر نامناسب او عامل لغزش و ایجاد گناه در میان دیگر افراد جامعه گردد و به دیگران هم آسیب برساند.

اسلام و مد گرایی

حتما می دانید که توجه به زیبایی و آراستگی ظاهر یکی از خصوصیات بارز دین اسلام است، امام علی علیه السلام آراستگی را یکی از ویژگی های خاص مؤمن می نامید. شما هم زمانیکه لباس جدید بر تن می کنید، عطر جدید استفاده می کنید و رنگ های شاد می پوشید حال و هوایتان عوض می شود؟

انسان ها به صورت ذاتی زیبا پسند هستند، ژولیدگی و آشفتگی ظاهری با خواسته های فطری و روحی آدم ها در تعارض است و باعث ایجاد افسردگی و عدم تعادل روحی - روانی در فرد بی توجه به ظاهر خود می شود. به همین دلیل اسلام و ائمه علیهم السلام به زیبایی و نظافت و آراسته پوشی توجه زیادی نشان داده اند و بر استفاده از لباس تمیز و آراسته، شانه کردن موی سر، نظافت بدن و خوشبو کردن بدن و لباس ها تأکید داشته اند.

با این حال درست است که اسلام پیروان خود را به سمت خود آرایی دعوت می کند اما این توصیه تنها شامل ظاهر افراد نمی شود. از دیدگاه اسلام زیبا شدن به وسیله صفات نیکوی اخلاقی و پرورش معنویات از مراحل اصلی رسیدن به زیبایی

است. امام علی علیه السلام می فرماید زینت درونی از زینت ظاهری مهم تر است.

در حقیقت اسلام با پرورش معنویات و زینت بخشیدن روح پیروانش، اعتدال در اخلاق را به آنها آموزش می دهد و بعد از آنکه اطمینان پیدا کرد آنها دچار سطحی نگری و اشتباه نمی شوند از آنها می خواهد تا به زیبایی های ظاهری خود بی توجه نباشند. اسلام برای جلوگیری از افراط و تفریط در آرایش ظاهری چارچوب و حدود خاصی را برای پیروانش در نظر گرفته است به عنوان مثال از آنها می خواهد تا وسایل خودآرایی و یا مکان های که آراسته کرده اند حلال باشند و از راه مشروع تهیه شوند، آرایش آنها باعث اسراف سرمایه و استعداد نباشند، عامل تجمل پرستی و فخر فروشی نشوند، زمینه تحریک هواهای نفسانی دیگران را فراهم نکند و به معنای تقلید کورکورانه از دیگران نباشد. در حقیقت اسلام با این شرایط شیوه معقولی از خودآرایی را برای پیروان خود فراهم کرده است تا زیباپسند بودن تبدیل به مدزدگی نشود.

منبع کتاب پرنیان

تصویر منفی

شما از چهره خودتان راضی هستید؟ دوستانتان چگونه؟ بعضی از دخترهای جوان چهره خودشان را دوست ندارند و دائم جلوی آینه می‌ایستند و فکر می‌کنند اگر شکل دیگری بودند حتما جذاب‌تر به نظر می‌رسیدند، مثلا اگر بینی کوچکتری داشتند یا گونه‌های برجسته‌تر، زیباتر می‌شدند.

این دخترها تمام خوشبختی و آینده خود را در شکل صورتشان می‌بینند و گاهی آنقدر در این کار زیاده‌روی می‌کنند که دچار بیماری‌های روانی می‌شوند و مثلا یک میلی‌متر کوتاه بودن مژه برایشان تبدیل به مشکلی بزرگ خواهد شد.

استاد شهید مرتضی مطهری رحمته معتقد است^۱ روح انسان‌ها فوق‌العاده تحریک‌پذیر است و آدم‌های ظاهرپرست، هیچ وقت به چیزی که دارند راضی نمی‌شوند و همیشه به دنبال بهتر بودن و تغییر و تحول هستند. همین خواسته‌های زیاد انسانی باعث می‌شود تا آنها هرگز احساس خوشبختی نکنند و به آرزوهای خود نرسند و از دست رفتن آرزوهایشان باعث ایجاد بیماری‌های روحی و روانی در آنها شود.

می خواهیم فرشته باشیم

شرایط زندگی اش روبه راه نبود. خانواده خوبی نداشت؛ به او توجه نمی کردند و برایشان مهم نبود چه می کند و چه نمی کند؟ بی مهری های پدر از یادش نمی رفت... اما اگر پسری به او توجه یا ابراز علاقه می کرد، اصلاً توجهی نمی کرد.

واقعاً برایم عجیب بود؛ چگونه می توانست با این شرایط، این قدر عزت نفس داشته باشد. یک بار از او پرسیدم: «چگونه ابراز محبت و توجه پسران برایت مهم نیست؟»

گفت: یک روز خانم نبوی مشاور مدرسه، سخنی از حضرت علی علیه السلام نقل می کرد:

«پاداش شهید در راه خدا بزرگتر از پاداش پاکدامنی نیست که قدرت بر گناه دارد و آلوده نمی گردد. انسان پاکدامن، فرشته ای از فرشته هاست.»^۱

پس چرا من فرشته نباشم؟

منبع: می خواهیم فرشته باشیم؛

مؤسسه خدمات مشاوره ای جوانان آستان قدس رضوی

معیارهای انتخاب دوست

فرزندم! نخست دوست را برگزین، آن گاه سفر کن.

امام علی علیه السلام

دوستی سرمایه گذاری انسان است و دوستان سرمایه های ثابت در معامله زندگی. کدام تاجر زیرک کالاهای سرمایه ای خود را بی معیار برمی گزیند؟ ما از محیط و اطرافیان خود به تدریج اثر می پذیریم، بنابراین باید انتخابمان بر اساس معیارهای محکم باشد تا شالوده ای شخصیتی ما را به خوبی پی ریزی کند. چه درست است این سخن که انسان بر دین و آیین دوست خویش است.

خدایی بودن

دوستان خدایی دوستی شان پایدارتر است. هر دوستی که رنگ خدایی نداشته باشد، راه به جایی نمی برد و نمی توان بر آن تکیه کرد.

امام علی علیه السلام

اساسی ترین عنصر در انتخاب دوست خدایی بودن آن است. هر شیرینی بدون خدا تلخکامی ماندگار است و هر سختی با خدا کامروایی است. دوستی برای خدا صادقانه است نه طمع کارانه. دوستی خدایی ارزش مدار است نه ظاهر گرا. دوست برای خدا به امتداد آخرت پایدار است و محدود به چند روز کوتاه دنیوی نخواهد بود.

خردمندی

جزبا خردمند پرهیز کار همنشینی مکن و رازت را جز با مؤمن وفادار مگو.

امام علی علیه السلام

دومین معیار انتخاب دوست خردمندی و فرزاندگی اوست. در زندگی روزمره با مسائل و حوادث گوناگونی روبه‌رویم و همراهی یک دوست خردمند راه‌حل مناسبی برای مسأله ماست. دوستان خوب، باهوش و اندیشه خود و با تکیه بر تجارب مفیدشان بی‌منت و صمیمانه یاریگر ما در چنین لحظاتی‌اند.

صمیمیت

بر تو باد به دوستی برادران صمیمی؛ زیرا آنان در وقت نعمت مایه‌ی زینت و در گاه سختی و مصیبت موجب حفظ آدمی‌اند.

امام علی علیه السلام

سومین معیار، صمیمیت و یکرنگی است. بسیاری هستند که دم از صمیمیت می‌زنند اما پای عمل که به میان می‌آید انسان را تنها می‌گذارند. اینان فقط دوستان لحظه‌های کامروایی و شیرینی‌اند. دوستی با برخوردار از موضع مساوی آغاز می‌شود. هرگونه خودمحوری تابع بودن صرف، دوستی را تباه می‌سازد.

بزرگواری

خوشبخت‌ترین مردم کسی است که با مردم بلندنظر و بزرگوار معاشرت کند.

پیامبر اکرم ﷺ

چهارمین معیار برای انتخاب دوست بزرگواری است. برخی، افراد بزرگی هستند اما برخی دیگر بزرگوارند. بزرگی محصول توانایی جسمی و اندیشه‌ای است اما بزرگواری نتیجه‌ی توسعه روح و شخصیت.

انسان بزرگوار امیدوار است، خوبی دیگران را می‌بیند و خدماتش بی‌منت است. او زینت و مایه‌ی آبروی ماست، بر بدی‌های دیگران صبور است، بلندنظر و بانشاط و خیرخواه دیگران است.

دوستی‌های ممنوع

دوستی یک فرصت طلایی است که هم می‌تواند سرمایه‌ساز باشد و هم سرمایه‌سوز. در جامعه‌ی کسانی را می‌توانیم ببینیم که تأثیر مخربی بر دیگران دارند. برخی بیماری‌های اخلاقی شایع که با دوستی گروهی گسترش می‌یابند عبارتند از: دروغ‌گویی، فریبکاری، تقلب، خشم، پرخاشگری، حسادت، بخل، تعصب، ترس و اضطراب.

همنشین شایسته و بد مانند دارندة مشک و دمنده دم آهنگری است. دارندة مشک یا آن را به تومی دهد، یا آن را زوی می خری و یا از بوی خوشش بهره مند می گردی. اما دمنده دم آهنگری یا جامه ات را می سوزاند یا از بوی گندش اذیت می شوی.

امام صادق علیه السلام

در تعالیم دینی ما دوستی با چهار نفر ممنوع شده است: دوستی با فرد احمق، بخیل، بدکار و دروغگو. امام علی علیه السلام به فرزندش امام مجتبی علیه السلام فرمود: از دوستی با احمق پرهیز کن؛ زیرا او می خواهد به تو سود رساند اما به تو ضرر می رساند. از دوستی با بخیل دوری کن زیرا او آنچه را که از هر چیز دیگر به آن محتاج تری از تو دور می کند. از دوستی با بدکار پرهیز چه این که او تو را در برابر اندک چیزی به آسانی می فروشد و از دوستی با دروغگو هم بر حذر باش، زیرا او مانند سراب است، دور را نزدیک و نزدیک را دور نشانت می دهد.

منبع: کتاب آینه ام باش:

مؤسسه خدمات مشاوره ای جوانان آستان قدس رضوی

عشق کور کورانه

هر روز به او می‌گفتم: این کارها عاقبت ندارد. تجربه‌های بد دوستان دیگرم را برایش مثال زدم، فایده‌ای نداشت؛ نمی‌خواست به خودش بیاید، هر روز با او قرار می‌گذاشت و با هم بیرون می‌رفتند. گفته‌های من اصلاً روی او تأثیر نداشت... چشمانش کور شده بود و نمی‌توانست واقعیت را ببیند، گوشه‌هایش کور شده بود و نمی‌خواست حقایق را بشنود... از آن روزها، سالها می‌گذرد و من امروز بعد از سالها دوباره دیدمش، از ازدواج ناموفقش برایم گفتم، از پیشیمانی‌هایش و... به یاد سخن حضرت علی عَلَيْهِ السَّلَام افتادم:

«اگر کسی کور کورانه عشق ورزد، دیده بصیرتش کور می‌گردد و پند هیچ پنددهنده‌ای را نمی‌شنود.»

آهنگ نجابت

وقتی چشمهایت را به روی حرام‌های خدا می‌بندی، خدا ستاره‌هایش را در چشمهایت روشن می‌کند. وقتی دستهایت را نذر نیکویی‌ها می‌کنی، شکوفه‌های تبسم و رضایت در دستان مهربانت می‌شکند.

وقتی از جاده‌های تلخ و تاریک گناه حذر می‌کنی و به کوچه‌باغهای خواب و مناجات او قدم می‌گذاری، اجابت است که از رد گام‌هایت می‌روید. وقتی مروارید زیبایی‌هایت را به صدف حیا و عفاف می‌سپاری، خدا دریا دریا تو را آبی

می‌کند. آنقدر آبی که آسمان به تو رشک می‌برد. می‌دانی! آینه نگاهت همیشه شفاف و زلال است و دست‌هایت همیشه پاک و منزّه.

وقتی با آهنگ نجابت و وقار پنجره دلت را به سمت زندگی امروز می‌گشایی، پروانه‌های صداقت و راستی روی گل‌های نجیب زندگی‌ات می‌نشینند. آنوقت عطر سربه‌زیر آیه‌های احساسات، کوچه‌ی امروز را سرشار می‌کند.

تو خوب می‌دانی آراستن و آراستگی مثل شکوفه‌های دامن بهار، مثل رنگین‌کمان و مثل شمع‌دانی‌های روی برف، چشم را به تماشا دعوت می‌کند و خوب‌تر می‌دانی که شبنم اگر روی لطافت گل بنشیند، چه تصویر بدیعی خلق می‌کند و چه چشم‌ها را مسحور خویش. و شاید این است که عمر گل به چشم بر هم زدنی می‌ماند.

